

[Undervisningsministeren.]

sluttet 10. klasse eller 3. real — netop på det tidspunkt har lyst til at komme på folkehøjskole, hvilket de altså er for unge til. Ved revisionen af efterskoleloven i 1967 blev der åbnet adgang til, at efterskoler, der specielt lagde undervisningen til rette for elever, som var fyldt 16, men ikke 18 år, kunne kalde sig ungdomshøjskoler. Da disse ungdomshøjskoler i deres tilrettelægning af undervisningen nærmer sig folkehøjskolen, samtidig med at en del unge på 18 år har ønsket optagelse, foreslår jeg, at skoler, der måtte blive godkendt som ungdomshøjskoler, i fremtiden må kunne optage elever mellem 17 og 19 år, og at skolerne stort set i øvrigt administreres efter reglerne om folkehøjskoler.

For landbrugsskolernes vedkommende bygger lovforslaget i hovedsagen på de synspunkter, som er kommet til udtryk i betænkning nr. 480 om landbrugsuddannelsen afgivet i marts 1968 af undervisningsministeriets udvalg angående landbrugsuddannelsen og landbrugsskolernes forhold.

Forslaget tager sigte på en opdeling af landmandsuddannelsen i et forkursus for helt unge, et hovedkursus som supplement til uddannelse i det praktiske erhverv, videre- og efteruddannelseskurser for ajourføring af praktiske landmænds viden inden for deres arbejdsområder samt forskellige specialuddannelser.

Den mest vidtgående ændring er formentlig, at man efter dette lovforslag kan fravige den gældende ordning, hvorefter hver enkelt landbrugsskole i det væsentlige selv afgør, hvilke kurser skolen ønsker at tilbyde.

I stedet foreslås det, at undervisningsministeren skal bemyndiges til at foretage en fastsættelse af en fordeling af de forskellige kursustyper på de enkelte skoler. Ligeledes skal der forud for oprettelse af nye skoler — eller udvidelse af bestående — foretages en nøje vurdering af behovet for den pågældende skole eller udvidelse. Til at bistå undervisningsministeren ved varetagelse af disse opgaver foreslås i loven nedsat et landbrugsskoleråd med repræsentanter for skolerne og en række landbrugsorganisationer. Jeg har med hensyn til udvalgets sammensætning stort set fulgt betænkningens forslag, men stiller mig i øvrigt åben over for en drøftelse af denne.

Havebrugsskolerne har efter gældende lov hidtil været godkendt på linje med landbrugsskolerne. Lovfællesskabet med landbrugsskolerne ønskes bevaret, idet havebrugsskolerne fremtidigt betegnes som gartneriskoler.

Strukturændringerne i landbruget betyder for landbrugsskolerne en nedgang i elevtallet, men samtidig behov for en mere varieret og længere uddannelse af den enkelte elev. Lovforslaget er derfor af væsentlig betydning for en hensigtsmæssig tilrettelægning af landmandsuddannelsen og en rimelig arbejdsdeling mellem skolerne.

For husholdningsskolernes vedkommende betyder forslaget ændrede mål, idet det i fremtiden betragtes som disse skolers hovedopgave at give en almindelig undervisning med særligt sigte på opgaverne i hjemmet og på den aktuelle familie- og samfundsstruktur. Det er klart, at husholdningsskolerne hermed nærmer sig en undervisning, der lige så godt kunne godkendes i henhold til henholdsvis folkehøjskolebestemmelserne og efterkolebestemmelserne afhængig af, hvilken alderklasse man henvender sig til.

Imidlertid synes der fortsat at være grundelse for at opretholde husholdningsskolerne som en særlig skoleform med dette særlige sigte; også under hensyn til behovet for skoler, der kan tilbyde egentlige uddannelser inden for husligt beslægtede erhverv.

De gældende bestemmelser om uddannelsen på husholdningsseminarierne opretholdes foreløbig uændret. Jeg overvejer imidlertid senere, eventuelt i næste folketingssamling, at fremsætte forslag om revision af disse bestemmelser.

For efterskolernes vedkommende er der tale om ganske få ændringer i forhold til den lov, som folketinget vedtog i juni 1967, og som siden har dannet rammen omkring en stor stigning i efterskolernes årsevtal. Ved revisionen for godt 2 år siden ønskede man at afvente gennemførelsen af nye tilskudsregler, før man ændrede lønningsreglerne for lærere og forstandere. Det er derfor naturligt, at disse spørgsmål løses nu. Lovgivningen for efterskolerne skulle herefter, ligesom skolernes nye struktur med lange fælleskurser for piger og drenge svarende til et helt skoleår, være bragt i orden